

INNOVATIEF BELGIE

Fiscale maatregelen en
innovatiepremies voor de bedrijven

.be

Met deze brochure willen wij de Belgische en buitenlandse investeerders een beter inzicht bieden in de fiscale maatregelen die werden genomen sinds het regeerakkoord van juli 2003 en sinds de goedkeuring van de "Strategie 2010" door het VBO. Het is daarbij de bedoeling om een kader te scheppen dat de innovatiecapaciteit van de bedrijven bevordert.

Graag willen wij volgende personen danken voor hun inzet bij het tot stand komen van deze brochure: de heer J. Baeten van het VBO, de heer E. Annys en de heer M. Rasschaert van Fedichem, de heer J. Pinte, de heer D. De Moor en de heer J.P. Deryckere van Agoria.

INHOUD

03 / 04 → VOORWOORD

2010, HET BELANG VAN DE DOELSTELLING

05 / 18 → CH1

FISCALE MAATREGELEN TEN GUNSTE VAN HET O&O-PERSONEEL

19 / 20 → CH2

FISCALE MAATREGELEN OM DE INNOVATIE TE STIMULEREN

21 / 28 → CH3

FISCALE MAATREGELEN OM DE FINANCIERING VAN O&O-ACTIVITEITEN
TE VERSTERKEN EN DE INVESTERINGEN TE BEVORDEREN

29 / 32 → CH4

FISCALE MAATREGELEN OM DE EXPLOITATIE EN
COMMERCIALISATIE VAN O&O TE ONDERSTEUNEN

33 → BESLUIT

TOEKOMSTBEELD

De doelstelling van 3% die op de Europese Raad van Barcelona werd afgesproken is actueler dan ooit.

Toch maakt België momenteel geen deel uit van het peloton dat de Europese kenniseconomie aanvoert en bevinden wij ons op wereldschaal ver achter het koppeloton dat wordt gevormd door de Scandinavische landen, Japan en de Verenigde Staten.

Uit de laatste gegevens over 2003 blijkt dat de concurrentiepositie van ons land inzake investeringen voor Onderzoek en Ontwikkeling (O&O) verzwakt, meer bepaald voor de investeringen van de privésector (het totaalbedrag aan bruto binnenlandse uitgaven voor O&O in verhouding tot het BBP daalde van 2,11% in 2001 tot 1,92% in 2003). Toch investeren wij nog iets meer dan het Europese gemiddelde.

Het lijkt bijgevolg een zware opgave om tegen 2010 de Europese doelstelling te halen: 3% van het BBP besteden aan binnenlandse investeringen voor O&O. De regering heeft nochtans niet stilgezeten. Ze nam op elk beleidsniveau talrijke maatregelen om deze trend om te keren en de groei van de investeringen in O&O weer aan te zwengelen.

De regering besliste bijvoorbeeld om naast de maatregelen ten gunste van de openbare sector ook fiscale stimulansen aan de privésector te geven, te experimenteren met het systeem van innovatiepremie's en de notionele intrestaftrek te lanceren. Op het domein van de fiscale maatregelen ten gunste van de onderzoekers heeft de regering sinds 2002 een reeks maatregelen genomen om O&O te stimuleren voor onderzoekers die hoofdzakelijk in de openbare sector werken (universiteiten, hogescholen en erkende wetenschappelijke instellingen). Het betreft onder andere de vrijstelling van storting van 50% van de bedrijfsvoorheffing.

Om het concurrentievermogen van bedrijven die actief zijn in O&O te versterken, werden deze maatregelen sindsdien geleidelijk uitgebreid tot een groeiend aantal onderzoekers van bedrijven die deelnemen aan O&O-activiteiten. Op die manier grijpt men drastisch in op de loonkosten van het onderzoek in België.

In het kader van het Solidariteitspact tussen de generaties heeft de regering beslist om de gedeeltelijke vrijstelling van het storten van de bedrijfsvoorheffing uit te breiden tot doctors in de wetenschap (PhD) en de burgerlijk ingenieurs, omdat zij bij de kern van het onderzoek zelf betrokken zijn. Dit is een aanvulling op het partnership tussen de privésector en de academische wereld, een maatregel die sinds 1 oktober 2005 van kracht is. Het toepassingsgebied van de vrijstellingsmaatregel zal vanaf 1 januari 2007 worden uitgebreid tot specifieke masterdiploma's. Tijdens het opmaken van de begroting 2007 zal de definitieve lijst worden opgesteld.

Voor de bedrijven is het essentieel om stapsgewijs te blijven vorderen, tot in 2010 de gedeeltelijke vrijstelling van bedrijfsvoorheffing is toegekend aan alle onderzoekers – meer dan 30.000 personen in België.

→ **VOORWOORD**

Wij zijn ervan overtuigd dat de openbare en privésector complementair zijn. Voor de ontwikkeling van O&O vinden wij het bijgevolg belangrijk om uit te gaan van continuïteit en synergie tussen het onderzoek aan de universiteiten en in de bedrijven. Alle fiscale uitgaven of verminderingen van inkomsten die de regering heeft uitgevaardigd zullen tot bijna € 110 miljoen oplopen in 2006, het eerste jaar waarin de fiscale voordelen voor de openbare sector samenvallen met maatregelen voor privé-onderzoekers. Daarbij mogen we de recurrente aard van deze fiscale maatregelen niet uit het oog verliezen. Vanaf 2007 zullen de fiscale voordelen voor de privésector worden verdubbeld. In uitvoering van het Solidariteitspact tussen de generaties heeft de regering ook een specifieke steun ten gunste van jonge innoverende bedrijven ingevoerd. De vrijstelling van storting van 50% van de bedrijfsvoorheffing zal vanaf 1 juli 2006 immers worden uitgebreid tot al het onderzoekspersoneel van deze bedrijven. Zij zouden daarmee in staat moeten zijn om hun loonkosten met 15% te beperken. Het zou een sterke stimulans moeten betekenen voor deze sector die een grote economische return in het vooruitzicht stelt.

Dit brengt ons bij het laatste deel van de maatregelen die door de bedrijven waren gevraagd en door de regering werden gelanceerd om de innovatie in België aan te moedigen, met name de innovatiepremies. Zij werden in het kader van het interprofessioneel akkoord 2005-2006 bij wijze van experiment voor één jaar ingevoerd vanaf 2006. **Het systeem van de innovatiepremies, dat uniek is in Europa, zal de dynamiek en de innovatiecultuur in onze privébedrijven versterken** via een bijzonder aantrekkelijk systeem van fiscale en parafiscale (sociale zekerheid) vrijstelling.

Dit systeem is een echte primeur in Europa, een echte innovatie, en hoewel het in de eerste plaats een experiment is dat slechts voor het jaar 2006 geldt, hopen wij dat het succesvol zal zijn, zodat wij het kunnen herhalen.

De Belgische regering heeft bijgevolg resoluut gekozen voor een nieuwe cultuur van innovatie en O&O die zij in synergie met de bedrijven tot stand wil brengen, zoals zij hadden gevraagd in de "Strategie 2010" van het VBO.

FEDERAAL MINISTER VAN WETENSCHAPSBELEID

VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN FINANCIËN

GEDELEGEERD BESTUURDER VAN HET VBO

→ CH1

FISCALE MAATREGELEN TEN GUNSTE VAN HET O&O-PERSONEEL

1. Gedeeltelijke vrijstelling van storting van de bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers	6
1.1 Inleiding	6
1.2 Academisch onderzoek	6
1.3 Collectief onderzoek: de specifieke erkende instellingen	8
1.4 Samenwerkingsovereenkomsten	9
1.5 Doctors en burgerlijk ingenieurs	12
1.6 Master	14
1.7 Young Innovative Companies	14
2. Wetenschappelijke visa	16
2.1 Beschrijving van de maatregel	16
2.2 Uitleg van de maatregel voor onderzoekers	16
2.3 In de praktijk	17
3. Speciaal belastingsstelsel van toepassing op buitenlandse kaderleden die tijdelijk in België werkzaam zijn	18

1. Gedeeltelijke vrijstelling van storting van de bedrijfsvoorheffing voor onderzoekers

1.1 Inleiding

België beschikt sinds 2003 over een bijzonder aantrekkelijk en efficiënt stelsel van gedeeltelijke vrijstelling van storting van de bedrijfsvoorheffing voor werkgevers die onderzoekers tewerkstellen.

Het principe van deze vrijstelling is uiterst eenvoudig.

In de praktijk wordt de bedrijfsvoorheffing die moet worden ingehouden op de uitbetaalde bezoldiging van de betrokken onderzoekers verder berekend op de schalen die normaal van toepassing zijn. Het verkregen bedrag wordt overgenomen op hun fiche 281.10 en bij code 286 van hun persoonlijke belastingaangifte. De wet bepaalt gewoon dat de werkgevers vrijgesteld zijn van storting aan de Belgische Schatkist van een gedeelte van het bedrag van de bedrijfsvoorheffing dat zij elke maand inhouden op de bezoldiging die zij uitbetalen op de onderzoekers die zij tewerkstellen.

Deze vrijstelling bezorgt instellingen die onderzoekers in dienst hebben grotere financiële middelen. Zij kunnen er onmiddellijk over beschikken op de manier die hen economisch het meest aangewezen lijkt om grotere inspanningen voor de tewerkstelling van onderzoekers te leveren of nieuwe onderzoeksprogramma's of investeringen in nieuwe O&O-uitrusting op te starten.

Dit stelsel van gedeeltelijke vrijstelling van storting van de bedrijfsvoorheffing wordt geregeld door de bepalingen van artikel 275³, WIB 1992 (wet van 23 december 2005, B.S. van 30 december 2005¹) en is van toepassing op onderzoekers die:

- in dienst zijn van universiteiten, hogescholen, het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen **(zie hieronder hoofdstuk 1.2)**;
- worden tewerkgesteld door erkende wetenschappelijke instellingen **(zie pagina 8 hoofdstuk 1.3)**;
- door bedrijven worden ingeschakeld in onderzoeksprojecten in het kader van partnershipovereenkomsten die zij afsluiten met instellingen zoals bedoeld in beide voorgaande alinea's **(zie pagina 9 hoofdstuk 1.4)**;
- in dienst zijn van privébedrijven, een diploma van doctor in de toegepaste wetenschappen, de wetenschappen, de geneeskunde, de diergeneeskunde of van burgerlijk ingenieur hebben en meewerken aan onderzoeks- of ontwikkelingsprogramma's **(zie pagina 12 hoofdstuk 1.5)**;
- werden tewerkgesteld door bedrijven en die een masterdiploma bezitten **(zie pagina 14 hoofdstuk 1.6)**;
- in dienst zijn van "Young Innovative Companies" **(zie pagina 14 hoofdstuk 1.7)**.

1.2 Academisch onderzoek

1.2.1. Beschrijving van de maatregel

Artikel 275³, alinea 1, WIB 1992, dat van kracht is sinds 1 oktober 2003, voorziet in een stelsel van gedeeltelijke vrijstelling van storting van de bedrijfsvoorheffing ten gunste van:

- enerzijds de assistent-onderzoekers die worden tewerkgesteld door de universiteiten en de hogescholen (personeel in het bezit van een diploma van het hoger onderwijs dat wetenschappelijke onderzoeksopdrachten uitvoert in het kader van de voorbereiding van een doctoraal proefschrift of gelijkaardige onderzoekswerkzaamheden);
- anderzijds postdoctorale onderzoekers die tewerkgesteld zijn door het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek-Vlaanderen (personeel in het bezit van een diploma van het hoger onderwijs dat wetenschappelijke onderzoekswerkzaamheden op postdoctoraal niveau uitvoert).

Deze maatregel is van toepassing ongeacht de oorsprong van de middelen die worden aangewend voor de vergoeding van de betrokken personeelsleden en ongeacht de juridische aard van hun aanwerving.

Men dient echter op basis van de aanstellingsakte te kunnen bewijzen dat het betrokken personeelslid belast is met wetenschappelijke onderzoeksprojecten. Onder wetenschappelijk onderzoek wordt verstaan de systematisch uitgevoerde creatieve werkzaamheden met het oog op de uitbreiding van de kennisvoorraad en het exploiteren ervan om nieuwe toepassingen te bedenken, zoals de ontwikkeling van nieuwe producten en procédés.

De toepassingsmodaliteiten van de maatregel worden bepaald door een nieuw gecoördineerd koninklijk besluit dat sinds 1 januari 2006 van kracht is en dat in het koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboeken van de Inkomstenbelastingen zal worden geïntegreerd. Ditzelfde besluit behoudt het percentage van de gedeeltelijke vrijstelling van storting van de bedrijfsvoorheffing op 65%.

1.2.2. Procedure¹

Men heeft bepaald dat de betrokken instellingen voor de (maandelijkse) periodes waarin zij bezoldigingen die recht geven op de vrijstelling hebben uitbetaald, twee aangiften van de bedrijfsvoorheffing moeten doen volgens het volgende onderscheid:

- de eerste aangifte van de bedrijfsvoorheffing heeft betrekking op de bezoldigingen die werden uitbetaald of toegekend aan alle personeelsleden en zij dient de volgende specifieke vermeldingen te bevatten:
 - in het vak "belastbare inkomsten": de betaalde belastbare bezoldigingen;
 - in het vak "verschuldigde bedrijfsvoorheffing": de ingehouden bedrijfsvoorheffing.
- de tweede aangifte van de bedrijfsvoorheffing heeft uitsluitend betrekking op de personeelsleden voor wie de verschuldigde bedrijfsvoorheffing volledig of gedeeltelijk niet hoeft te worden gestort aan de Schatkist. Zij dient de volgende specifieke vermeldingen te bevatten:
 - in het vak "aard van de inkomsten": code 05²;
 - in het vak "belastbare inkomsten": de belastbare bezoldigingen die door de werkgever voor deze periode werden betaald of toegekend;
 - in het vak "verschuldigde bedrijfsvoorheffing": een negatief bedrag dat gelijk is aan 65% van de bedrijfsvoorheffing die werd ingehouden op de belastbare bezoldigingen.

Ook voor het bewijs van de aangifte van de bedrijfsvoorheffing dienen bepaalde modaliteiten te worden nageleefd. Zo dient men een namenlijst ter beschikking te houden van de administratie met de volgende vermeldingen:

- **A)** de volledige identiteit van de werkgever, met vermelding van het nationaal nummer of het referentienummer van belastingplichtige inzake de bedrijfsvoorheffing;
- **B)** voor elk personeelslid dat betrokken is bij de vrijstellingsmaatregel:
 - de volledige identiteit en eventueel het nationaal nummer;
 - eventueel de data van indiensttreding en uitdiensttreding zoals vermeld op de onmiddellijke aangifte van tewerkstelling (DIMONA);
 - een attest dat er een arbeidscontract werd afgesloten of dat de werknemer het voorwerp was van een arbeidscontract;
 - het bedrag van de betaalde belastbare brutobezoldigingen;
 - het bedrag van de bedrijfsvoorheffing die werd ingehouden op deze bezoldigingen en een gedetailleerde berekening van deze bedrijfsvoorheffing;
- **C)** voor elk personeelslid dat betrokken is bij de vrijstellingsmaatregel het bewijs dat de betrokken persoon wel degelijk, afhankelijk van het geval, ofwel assistent-onderzoeker, ofwel postdoctoraal onderzoeker is.
- **D)** het totale bedrag van de bezoldigingen en van de ingehouden bedrijfsvoorheffing.

1. Zie de artikels 951 en 952, KB/WIB 1992.

2. Deze code wordt bepaald door de FOD Financiën en staat vermeld in Bijlage IIIbis van het KB/WIB.

1.3 Collectief onderzoek: de erkende wetenschappelijke instellingen

1.3.1. Beschrijving van de maatregel

Sinds 1 juli 2004 werd de maatregel uitgebreid tot de onderzoekers die tewerkgesteld zijn door wetenschappelijke instellingen die daartoe worden erkend bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad en die bezoldigingen uitbetalen of toekennen, ofwel aan hun assistent-onderzoekers, ofwel aan hun postdoctorale onderzoekers, en die daartoe zijn erkend door een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad¹.

Het percentage van de vrijstelling wordt bepaald op 50%.

Deze maatregel is van toepassing op personeelsleden die bezoldigd worden door een van de bovenvermelde instellingen, houder zijn van een diploma van hoger onderwijs en die:

- ofwel aan wetenschappelijke projecten werken als assistent-onderzoekers, dat wil zeggen personeelsleden die één of meer promotoren bijstaan in de verwezenlijking van hun onderzoeksdoelstellingen. Deze promotoren (leidinggevende personeelsleden of verantwoordelijken voor de oriëntatie van het onderzoek, statutaire organen, technische comités, raden van bestuur, wetenschappelijke raden, ...) genieten niet van de maatregel;
- ofwel uitvoerende wetenschappelijke werkzaamheden uitvoeren voor het onderzoek op postdoctoraal niveau.

Net zoals voor het wetenschappelijk onderzoek is deze maatregel van toepassing ongeacht de oorsprong van de middelen die worden aangewend voor de bezoldiging van de betrokken personeelsleden en ongeacht de juridische aard van hun aanwerving. Men moet eveneens op basis van de aanstellingsakte kunnen aantonen dat het betrokken personeelslid belast is met taken van wetenschappelijk onderzoek. Onder wetenschappelijk onderzoek wordt verstaan de systematisch uitgevoerde creatieve werkzaamheden met het oog op de uitbreiding van de kennisvoorraad en het exploiteren ervan om nieuwe toepassingen te bedenken, zoals de ontwikkeling van nieuwe producten en procédés.

1.3.2. Procedure

De praktische toepassingsmodaliteiten zijn identiek aan de modaliteiten die door de Koning werden bepaald voor de academische onderzoekers [zie pagina 7 hoofdstuk 1.2.2.], behalve voor wat de tweede aangifte van de bedrijfsvoorheffing betreft, die de volgende specifieke vermeldingen dient te bevatten:

- in het vak "aard van de inkomsten": code 07²;
- in het vak "belastbare inkomsten": de door de werkgever voor deze periode betaalde of toegekende belastbare bezoldigingen;
- in het vak "verschuldigde bedrijfsvoorheffing": een negatief bedrag dat overeenstemt met 50% van de bedrijfsvoorheffing die werd ingehouden op de belastbare bezoldigingen.

1.3.3. Erkenning van nieuwe instellingen

De lijst van de erkende instellingen is opgenomen in bijlage III quater van het koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen.

Op 1 januari 2006 werden reeds meer dan 100 wetenschappelijke instellingen erkend.

Ook in de toekomst kunnen nieuwe instellingen worden erkend. Wetenschappelijke instellingen die menen aan de voorwaarden te voldoen en die in de lijst wensen opgenomen te worden, kunnen zich bijgevolg kandidaat stellen. In hun dossier dienen zij onder andere de volgende documenten op te nemen:

- de statuten van de instelling waaruit blijkt dat de instelling met onderzoekstaken is belast en geen winstoogmerk heeft;
- het aantal wetenschappers in dienst van de instelling;
- een overzicht van de onderzoeksactiviteiten;
- het budget dat aan onderzoek wordt besteed.

→ HET DOSSIER MOET NAAR HET VOLGENDE ADRES WORDEN VERSTUURD:

Federaal wetenschapsbeleid, Productie en analyse van O&O-indicatoren
Wetenschapsstraat 8, B-1000 Brussel

1. Zie artikel 275¹, alinea 2, WIB 1992.

2. Deze code wordt bepaald door de FOD Financiën en staat vermeld in Bijlage IIIbis van het KB/WIB.

1.3.4. Praktische aspecten

Komen de houders van een A1-diploma in aanmerking als houders van een diploma van hoger onderwijs?

Ja, het gaat om onderwijs in een hogeschool met een duur van 3 jaar. Graduaat A1 stemt momenteel overeen met een "baccalauréat professionnel".

1.4 Samenwerkingsovereenkomsten

1.4.1. Beschrijving van de maatregel

De maatregel van gedeeltelijke vrijstelling van de storting van de bedrijfsvoorheffing werd vanaf 1 oktober 2005 uitgebreid tot ondernemingen die bezoldigingen betalen of toekennen aan onderzoekers die werken aan onderzoeksprojecten ter uitvoering van samenwerkingsovereenkomsten afgesloten met universiteiten of hogescholen gevestigd in de Europese Economische Ruimte of met door de Ministerraad erkende wetenschappelijke instellingen¹.

Deze uitbreiding heeft tot doel om het onderzoek te stimuleren door de nauwe banden tussen de ondernemingen, de academische wereld en de onderzoeksinstellingen te versterken.

Het percentage van de vrijstelling wordt bepaald op 50%.

Deze vrijstelling is slechts van toepassing op de bedrijfsvoorheffing ingehouden op de bezoldigingen die worden betaald in het kader van en tijdens de duur van het onderzoeksproject en voor zover ze betrekking hebben op een effectieve tewerkstelling in het onderzoeksproject.

De samenwerkingsovereenkomsten kunnen zowel bilateraal als multilateraal worden afgesloten tussen de verschillende partijen. Deelname aan een onderzoeksproject met een Europese universiteit in het kader van de kaderprogramma's voor onderzoek en ontwikkeling van de Europese Unie wordt bijvoorbeeld beschouwd als een samenwerkingsovereenkomst die recht geeft op de vrijstelling.

Het is essentieel dat de (nieuwe of bestaande) samenwerkingsovereenkomsten worden geformaliseerd in een contract. Het verdient ook aanbeveling om de onderzoekers van de onderneming die toegewezen zijn aan de onderzoeksprojecten met naam en functie te vermelden in het contract of in een bijlage bij het contract.

Worden als onderzoeker beschouwd, de wetenschappers of ingenieurs die werken aan het bedenken of creëren van nieuwe kennis, producten, procédés, methodes of systemen. Worden gelijkgesteld met ingenieurs, de werknemers die de diplomavereisten niet vervullen, maar deze kwalificatie binnen hun onderneming hebben verworven.

Onderzoek wordt gedefinieerd als "origineel en geprogrammeerd onderzoek dat wordt ondernomen om een specifiek begrip en specifieke kennis of nieuwe technieken te verwerven".

1.4.2. Procedure

De praktische toepassingsmodaliteiten zijn identiek aan de modaliteiten die door de Koning werden bepaald voor de academische onderzoekers (zie pagina 7 hoofdstuk 1.2.2.), behalve voor wat de tweede aangifte van de bedrijfsvoorheffing betreft, die de volgende specifieke vermeldingen dient te bevatten:

- in het vak "aard van de inkomsten": code 09²;
- in het vak "belastbare inkomsten": de door de werkgever betaalde of toegekende belastbare bezoldigingen voor deze periode;
- in het vak "verschuldigde bedrijfsvoorheffing": een negatief bedrag dat gelijk is aan 50% van de bedrijfsvoorheffing die werd ingehouden op de belastbare bezoldigingen.

Bovendien dient in de **nominatieve lijst** die ter beschikking moet worden gehouden van de administratie punt A, pagina 7, als volgt worden vervangen:

- **A)** voor elk personeelslid dat de vrijstellingsmaatregel geniet, het bewijs dat het betrokken personeelslid wel degelijk als onderzoeker aan de verwezenlijking van het onderzoeksproject is toegewezen.

1. Zie artikel 2753, alinea 3, 1°, WIB 1992

2. Deze code wordt bepaald door de FOD Financiën en wordt vermeld in Bijlage IIIbis van het KB/WIB.

1.4.3. Praktische aspecten

Welke instellingen komen in aanmerking?

Universiteiten en hogescholen dragen deze vermelding meestal in hun naam. Universiteiten en hogescholen van heel de Europese Economische Ruimte komen in aanmerking.

Voor wetenschappelijke instellingen komen enkel erkende instellingen in aanmerking. Op 1/1/2006 zijn 102 wetenschappelijke instellingen erkend. Een overzicht ervan is terug te vinden in bijlage IIIquater van het nieuw Koninklijk Besluit tot wijziging van het KB/WIB 92 over de indiening van de aangifte van de bedrijfsvoorheffing. Zie http://www.belspo.be/belspo/fisc/rech/wi_nL.stm voor meer informatie betreffende de aanvraag tot erkenning.

Komen universitaire ziekenhuizen in aanmerking?

Ja, als ze deel uitmaken van een universiteit of als ze erkend zijn. Wanneer een universitair ziekenhuis een aparte juridische entiteit is (bijv. een aparte nv), staat ze juridisch los van de universiteit waartoe ze behoort. Het universitair ziekenhuis zal dan zijn eigen erkenning als wetenschappelijke instelling moeten vragen, op deze manier zullen de privéonderzoekers die samenwerken met een universitair ziekenhuis aanspraak kunnen maken op de maatregel "samenwerkingsovereenkomsten".

Moeten de privéonderzoekers met naam vermeld worden?

In de nominatieve lijst die naast de samenwerkingsovereenkomst per onderzoeksproject moet worden opgesteld, moet o.a. de volledige identiteit van de onderzoeker vermeld worden, inclusief, in voorkomend geval, het nationaal nummer. Het is aangeraden deze lijst als een bijlage bij de samenwerkingsovereenkomst bij te houden, zo kan ze indien nodig makkelijker aangepast worden.

Komen ook niet-gesubsidieerde projecten in aanmerking?

Ja, elk project waarin sprake is van een contractuele samenwerking met universiteiten, hogescholen of erkende wetenschappelijke instellingen komt in aanmerking, ongeacht of een subsidie werd aangevraagd of verkregen. In de wet is nergens sprake van de vereiste van een gesubsidieerd project.

Als iemand uit een universiteit binnen het bedrijf samenwerkt met een onderzoeksgroep in het bedrijf, wie komt dan in aanmerking?

Alle medewerkers van de onderneming die meewerken aan de samenwerkingsovereenkomst met de universiteit, komen in aanmerking. De plaats waar de universiteit zijn opdracht uitvoert, speelt geen rol. De universitaire onderzoeker mag zijn werk dus ook uitvoeren in de lokalen van de onderzoeksgroep van het bedrijf. Dit duidt zelfs op een hechte band van partnership.

Valt een stage of een thesisonderzoek ook onder samenwerking?

Ja, er moet sprake zijn van een samenwerkingsovereenkomst m.b.t. onderzoek in de zin van een partnership. Als hieraan voldaan is, komen stages of thesisonderzoeken in aanmerking.

Kan de onderzoeker vervangen worden?

Ja, het kan steeds gebeuren dat gedurende de looptijd van het project andere personen aan het project gaan werken. Bewijsmatig is het aangewezen op dat moment een bijlage toe te voegen aan de samenwerkingsovereenkomst en deze personen toe te voegen aan de nominatieve lijst die per onderzoeksproject moet worden opgesteld.

Moeten de onderzoekers uit de universiteiten, hogescholen en erkende wetenschappelijke instellingen met naam vermeld worden?

Aangezien de onderzoekers uit de universiteiten, hogescholen en erkende wetenschappelijke instellingen via een ander deel van deze wet steeds in aanmerking komen, hoeven deze onderzoekers niet met naam in het contract vermeld te worden.

Moet het een bilaterale overeenkomst zijn?

Nee, het hoeft geen bilaterale overeenkomst te zijn. Er kunnen meerdere partners in de samenwerkingsovereenkomst vermeld worden. Een typisch contract voor een Europees onderzoeksproject omvat bijvoorbeeld verschillende partners. Alle Belgische bedrijven in de overeenkomst komen in aanmerking voor de maatregel zodra het consortium één kwalificerende partner (universiteit, hogeschool of erkende wetenschappelijke instelling) omvat.

Vanaf welke datum mag men de maatregel toepassen in functie van het verloop van het project?

De maatregel mag worden toegepast zodra het onderzoeksproject, waarin samengewerkt wordt met een universiteit of erkende instelling, werkelijk van start gaat. Het is noodzakelijk om vanaf die datum ook over een ondertekend document te beschikken. In het gangbare geval dat de finale samenwerkingsovereenkomst pas op latere datum afgestemd en ondertekend wordt, is het dus noodzakelijk minstens een intentieverklaring gezamenlijk te ondertekenen, met vermelding van onder andere de startdatum, de planning naar het afsluiten van een definitief contract en de namen van de betrokken onderzoekers.

Geldt de maatregel ook voor bestaande samenwerkingsovereenkomsten?

Ja, de maatregel is ook van toepassing op bestaande samenwerkingsovereenkomsten indien aan de voorwaarden voldaan is (o.a. vermelden van de onderzoekers met naam). Gezien de maatregel ingaat op 1 oktober 2005, gaat ook de vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing pas in op 1 oktober 2005, ook als de samenwerking reeds veel langer liep.

Hoe kan ik mijn situatie regulariseren als ik de maatregel te laat toegepast heb?

Het is steeds mogelijk (aanvullende) aangiftes met code 09 in te dienen (ook wel "tweede" aangifte genoemd) voor periodes die ten vroegste tot de inkomstenperiode oktober 2005 teruggaan.

De regularisatieprocedure varieert, afhankelijk of ze slaat op het lopende jaar of op een voorgaand jaar.

Wanneer de werkgever er zich voor het lopende jaar rekenschap van geeft dat hij in aanmerking kan komen voor de gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing, kan hij nog een aanvullende aangifte (tweede aangifte) indienen voor de inkomstenperiode van de betrokken maand(en). In dat geval dient het ontvangstkantoor op de hoogte te worden gebracht van de bestemming van de eventuele overtollige bedrijfsvoorheffing die wordt gecompenseerd met het bedrag van de verschuldigde bedrijfsvoorheffing voor de volgende maand.

Zo ook kan een werkgever, wanneer hij vaststelt dat in de "tweede aangifte" van de bedrijfsvoorheffing het bedrag van de "belastbare inkomsten" en/of van de "verschuldigde bedrijfsvoorheffing" moet worden gewijzigd, een aanvullende "tweede aangifte" indienen voor het verschil naar boven of naar beneden.

Bij aanvullende aangiften of opeenvolgende aangiften tot wijziging dient men te letten op het volgende:

- het totaalbedrag van de aangegeven bedrijfsvoorheffing (van de "eerste" en de "tweede" aangifte samen) kan over een bepaalde periode nooit negatief zijn of worden;
- het totaalbedrag van de bedrijfsvoorheffing met code 06 (op de "tweede" aangifte) kan over een bepaalde periode nooit positief zijn of worden.

Voor een vorige AJ, moet een bezwaarschrift op de eigen bedrijfsvoorheffingaangiften bij de bevoegde Directeur ingediend worden.

Komen samenwerkingsovereenkomsten betreffende klinische proeven in aanmerking?

Ja, deze samenwerkingsovereenkomsten komen in aanmerking als het gaat over een onderzoekssamenwerking m.b.t. fase 1, 2 en 3 van een klinische proef. Deze partnerships komen in aanmerking vermits wetenschappelijk onderzoek wezenlijk deel uitmaakt van klinische proeven in fase 1, 2 en 3 (de aftoetsing).

Mag een onderzoeker op verschillende samenwerkingsovereenkomsten werken?

Ja, dit kan. Natuurlijk kan de niet-doorstorting van 50% van de totale bedrijfsvoorheffing maar één keer toegepast worden.

Welke bedrijfsvoorheffing wordt in aanmerking genomen?

De vermindering wordt op het volledige bedrag van de bedrijfsvoorheffing toegepast.

1.5 Doctors en burgerlijk ingenieurs

1.5.1. Beschrijving van de maatregel

Voor zover zij nog niet het voorwerp zouden uitmaken van een van de overige toepassingen van de maatregel, werd de maatregel van gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing sinds 1 januari 2006 uitgebreid tot ondernemingen die bezoldigingen betalen of toekennen aan onderzoekers met een diploma van doctor in de toegepaste wetenschappen, in de exacte wetenschappen, de geneeskunde of de diergeneeskunde, of van burgerlijk ingenieur, en die tewerkgesteld zijn in onderzoeks- of ontwikkelingsprogramma's¹.

Het percentage van de vrijstelling werd voorlopig beperkt tot 25%, waarbij dit percentage bij koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad van 25% tot 50% kan worden verhoogd.

Het toepassingsgebied ervan kan eenvoudig worden afgebakend, aangezien de onderzoekers die recht geven op de vrijstelling worden geïdentificeerd op basis van hun diploma.

Voor wat het begrip "doctoraat" betreft, dient men te steunen op het decreet van 31 maart 2004 "betreffende de organisatie van het hoger onderwijs ter bevordering van de integratie in de Europese ruimte van het hoger onderwijs en betreffende de herfinanciering van de universiteiten". Art. 6, §1 definieert het doctoraat als volgt: de derde universitaire cyclus die toegang geeft tot de academische graad van doctor, verkregen na het verdedigen van een proefschrift en algemeen overeenstemmend met minstens 180 credits die werden verkregen na een aanvankelijke opleiding van minstens 300 credits die werden bekroond met de academische graad van master".

Doctor in de toegepaste wetenschappen: hiervoor is een diploma van burgerlijk ingenieur (of "polytechnicien") nodig.

Doctor in de "exacte" wetenschappen: stemt overeen met "Doctor in de wetenschappen": Artikel 31, 17° van het bovenvermelde decreet neemt de "wetenschappen" op in de lijst van domeinen waarin universitaire studies worden georganiseerd.

Onder "wetenschappen" wordt verstaan (zie Bijlage 1 van het bovenvermelde decreet):

1. Wiskunde	9. Biochemie en moleculaire en cellulaire wetenschappen
2. Statistiek	10. Biologie van de organismen en ecologie
3. Actuariële wetenschappen	11. Bio-informatica en modelvorming
4. Informaticawetenschappen	12. Geologie
5. Fysica	13. Geografie
6. Ruimtewetenschappen	14. Wetenschappen en beheer van het toerisme
7. Chemie	15. Milieuwetenschappen en milieubeheer
8. Biologie	16. Oceanografie

Voor de Vlaamse Gemeenschap geldt als referentie het "Zogenaamde Structuurdecreet, zijnde het decreet van 4 april 2003 betreffende "de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen".

Voor de Duitstalige Gemeenschap geldt het Decreet inzake de oprichting van een autonome hogeschool van 27 juni 2005.

Met betrekking tot de toewijzing van onderzoekers aan onderzoeks- of ontwikkelingsprogramma's geeft de memorie van toelichting van de wet een zeer nauwkeurige omschrijving van wat onder "onderzoek" en "ontwikkeling" moet worden verstaan in dit toepassingsgeval².

Onderzoek wordt erin gedefinieerd als "origineel en geprogrammeerd onderzoek dat wordt ondernomen om een specifiek begrip en specifieke kennis of nieuwe technieken te verwerven". Ontwikkeling wordt gedefinieerd als "de toepassing van de resultaten van onderzoek of van andere kennis op een plan of een model met het oog op de productie van nieuwe of wezenlijk verbeterde materialen, toestellen, producten, procédés, systemen of diensten vóór het begin van hun commerciële productie of hun gebruik".

1. Zie artikel 2753, alinea 3, 1°, WIB 1992.
2. Kamer, doc. 51-2128/003, p.24-28.

1.5.2. Procedure

De praktische toepassingsmodaliteiten zijn identiek aan de modaliteiten die door de Koning werden bepaald voor de academische onderzoekers (zie pagina 7 hoofdstuk 1.2.2.), behalve voor wat de tweede aangifte van de bedrijfsvoorheffing betreft, die de volgende specifieke vermeldingen dient te bevatten:

- in het vak "aard van de inkomsten": code 32¹;
- in het vak "belastbare inkomsten": de door de werkgever betaalde of toegekende bezoldigingen voor deze periode;
- in het vak "verschuldigde bedrijfsvoorheffing": een negatief bedrag dat gelijk is aan 25% van de bedrijfsvoorheffing die wordt ingehouden op de belastbare bezoldigingen.

Bovendien dient in de **nominatieve lijst** die ter beschikking moet worden gehouden van de administratie punt A, pagina 7, als volgt worden vervangen:

- **A)** voor elk personeelslid dat de vrijstellingsmaatregel geniet, het bewijs dat hij of zij een onderzoeker is die, afhankelijk van het geval, een diploma heeft van doctor in de toegepaste wetenschappen, in de exacte wetenschappen, in de geneeskunde of de diergeneeskunde of van burgerlijk ingenieur, en het bewijs dat het betrokken personeelslid wel degelijk in onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten is tewerkgesteld;

1.5.3. Praktische aspecten

Komen de leidinggevenden van onderzoeks- en ontwikkelingsprogramma's ook in aanmerking?

Ook het R&D management is tewerkgesteld in onderzoek en ontwikkelingsprogramma's en komt ook in aanmerking omdat ze vanuit hun ervaring en inzicht en hun sturende en creatieve supervisie wezenlijk bijdragen tot het onderzoek.

Komen personen met een diploma landbouwkundig ingenieur met of zonder doctoraat ook in aanmerking?

Gezien de gelijkshakeling van de diploma's komen ook de bio-ingenieurs en de ingenieurs-architecten in aanmerking. Momenteel bestaan enkel de diploma's burgerlijk ingenieur (inclusief ingenieur-architect) en bio-ingenieur (na de decretale diplomawijziging in 1994 van landbouwkundig ingenieur en ingenieur voor de scheikunde en landbouwindustrieën tot bio-ingenieur).

Komen werknemers die een gelijkgesteld diploma hebben (burg. Ir of Dr.) hiervoor in aanmerking?

Een werknemer die een gelijkgesteld diploma in het buitenland behaald heeft, komt steeds in aanmerking zover hij voorheffing in België betaalt. De equivalentie van de diploma's is voorzien in de Gemeenschapsdecreten die men dient te raadplegen.

→ **VOOR DE FRANSE GEMEENSCHAP:** Ministerie van de Franse Gemeenschap, Adolphe Lavalléestraat 1, B-1080 Brussel, T.a.v. de heer Pollet (Tel. +32 (0)2 690 88 02 op dinsdag, donderdag en vrijdag, van 13.30 uur tot 16.00 uur).

→ **VOOR DE VLAAMSE GEMEENSCHAP:** Administratie van de Vlaamse gemeenschap voor universitair onderwijs, Koning Albert II - laan 15, B-1210 Brussel, T.a.v. Mevrouw Luthe Vleeracker (Tel. +32 (0)2 553 98 18).

Komen octrooigemachtigden in aanmerking?

Ja, mits de nodige diploma's. De octrooigemachtigde zorgt immers voor de juridische bescherming van de onderzoeksresultaten. Een gedetailleerde omschrijving en beschrijving van de onderzoeksresultaten is een intrinsiek deel van elke octrooiaanvraag.

1.6 Master

1.6.1. Beschrijving van de maatregel

Voor zover zij nog niet het voorwerp zouden uitmaken van een van de overige toepassingen van de maatregel, wordt de maatregel van gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing vanaf 1 januari 2007 uitgebreid tot universitaire onderzoekers met een masterdiploma die toegewezen zijn aan een O&O-activiteit in de privésector.

Het percentage van de tussenkomst is tijdelijk beperkt tot 25%, met dien verstande dat de Koning, door middel van een in Ministerraad overlegd besluit, dit percentage van 25% kan verhogen naar 50%.

Het toepassingsgebied ervan kan eenvoudig worden afgebakend, aangezien de onderzoekers die recht geven op de vrijstelling worden geïdentificeerd op basis van hun diploma. Het gaat om specifieke (master)diploma's waarvan de definitieve lijst die in aanmerking dient te worden genomen zal worden opgesteld tijdens de begroting 2007, afhankelijk van de beschikbare begrotingsmarge (met name € 31 miljoen).

1.6.2. Procedure

De praktische toepassingsmodaliteiten van deze maatregel zullen worden bepaald in een toekomstig koninklijk besluit tot toepassing.

1.7 Young Innovative Companies

1.7.1. Beschrijving van de maatregel

Artikel 109 van de wet van 23 december 2005 heeft de vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing uitgebreid tot de onderzoekers die in dienst zijn van jonge innoverende bedrijven¹.

Het percentage van de vrijstelling wordt bepaald op 50%.

Deze uitbreiding wordt van kracht op 1 juli 2006. Ze zal van toepassing zijn op kleine vennootschappen zoals bedoeld in artikel 15, § 1, van het Wetboek van de vennootschappen, die:

- onderzoeksprojecten uitvoeren;
- vóór 1 januari van het jaar waarin de vrijstelling van storting van de bedrijfsvoorheffing wordt toegekend sinds minder dan 10 jaar bestaan;
- niet zijn opgericht in het kader van een concentratie, een herstructurering, een uitbreiding van een vroegere activiteit of een overname van dergelijke activiteiten;
- uitgaven hebben gedaan op het vlak van onderzoek en ontwikkeling die minstens 15% van de totale kosten van het voorgaande belastbaar tijdperk vertegenwoordigen (het betreft hier de belastbare periode voor de vennootschapsbelasting).

Kleine vennootschappen zoals bedoeld in artikel 15, §1 van het Wetboek van de Vennootschappen zijn vennootschappen met rechtspersoonlijkheid die, voor het laatste afgesloten boekjaar, niet meer dan één van de volgende limieten overschrijden:

- aantal tewerkgestelde personeelsleden, als jaargemiddelde: 50;
- jaarlijkse omzet, exclusief belasting op de toegevoegde waarde: € 7.300.000;
- balanstotaal: € 3.650.000;

tenzij indien het aantal tewerkgestelde personeelsleden, als jaargemiddelde, de 100 overschrijdt.

Wanneer de KMO aan het einde van een belastbaar tijdperk (het betreft hier de lopende belastbare periode voor de Vennootschapsbelasting) niet meer voldoet aan alle voorwaarden, mag de vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing niet meer worden toegepast op de bezoldigingen betaald of toegekend vanaf de eerstvolgende maand (dus de maand januari voor KMO's die hun balans afsluiten op 31 december).

De "uitgaven" voor O&O die in aanmerking worden genomen omvatten zowel de uitgaven die als persoonlijke kosten worden afgetrokken als de uitgaven die in de balans worden opgenomen als immateriële activa.

Onderzoek moet worden gedefinieerd als "origineel en geprogrammeerd onderzoek dat wordt ondernomen om een specifiek begrip en specifieke kennis of nieuwe technieken te verwerven". Ontwikkeling moet worden gedefinieerd als "de toepassing van de resultaten van onderzoek of van andere kennis op een plan of een model met het oog op de productie van nieuwe of wezenlijk verbeterde materialen, toestellen, producten, procédés, systemen of diensten vóór het begin van hun commerciële productie of hun gebruik".

Het wetenschappelijk personeel dat in aanmerking komt, omvat de onderzoekers, de onderzoekstechnici en de projectbeheerders inzake O&O. In principe is dus alleen het administratief en commercieel personeel uitgesloten.

Met onderzoeker worden wetenschappers of ingenieurs bedoeld die werken aan het bedenken of creëren van nieuwe kennis, producten, procédés, methodes of systemen. Worden gelijkgesteld met ingenieurs, de werknemers die weliswaar de diplomaverenisten niet vervullen, maar deze kwalificatie binnen hun onderneming hebben verworven.

Met onderzoekstechnicus worden personen bedoeld die nauw samenwerken met de onderzoekers om voor de onmisbare technische ondersteuning van de werkzaamheden voor onderzoek en experimentele ontwikkeling te zorgen.

Met beheerder van onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten worden personen bedoeld die belast zijn met het organiseren, coördineren en plannen van het project in zijn administratieve, juridische, financiële en technologische aspecten.

1.7.2. Procedure

De praktische toepassingsmodaliteiten zijn identiek aan de modaliteiten die door de Koning werden bepaald voor de academische onderzoekers (zie pagina 7 hoofdstuk 2.1.2.), behalve voor wat de tweede aangifte van de bedrijfsvoorheffing betreft, die de volgende specifieke vermeldingen dient te bevatten:

- in het vak "aard van de inkomsten": code 31¹;
- in het vak "belastbare inkomsten": de door de werkgever voor deze periode betaalde of toegekende belastbare inkomsten;
- in het vak "verschuldigde bedrijfsvoorheffing": een negatief bedrag dat gelijk is aan 50% van de bedrijfsvoorheffing die werd ingehouden op de belastbare bezoldigingen.

Bovendien dient in de **nominatieve lijst** die ter beschikking moet worden gehouden van de administratie punt A, pagina 7, als volgt worden vervangen:

- **A)** voor elk personeelslid dat de vrijstellingsmaatregel geniet, het bewijs dat hij of zij, afhankelijk van het geval, hetzij een onderzoeker, hetzij een onderzoekstechnicus, hetzij een beheerder van onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten is.

1.7.3. Praktische aspecten

Hoe de maatregel toepassen bij de oprichting van een KMO?

Voor pas opgerichte ondernemingen kan de naleving van de toepassingsvoorwaarden van de maatregel slechts vanaf het tweede jaar worden gecontroleerd. De betrokken KMO's kunnen echter reeds, onder hun eigen verantwoordelijkheid, de maatregel van het jaar van hun oprichting toepassen.

Is de maatregel van toepassing op bestaande KMO's?

De maatregel is van toepassing op alle kleine vennootschappen die minder dan 10 jaar vóór 1 januari van het jaar waarin de vrijstelling van storting van de bedrijfsvoorheffing wordt toegekend, werden opgericht. In 2006 kunnen bijgevolg alle kleine vennootschappen die op 1 januari 2006 minder dan 10 jaar bestaan en die de andere voorwaarden vervullen, de maatregel vanaf 1 juli 2006 toepassen.

2. Wetenschappelijke visa

2.1 Beschrijving van de maatregel

Met het oog op de omzetting, vóór uiterlijk 12 oktober 2007, van de Europese richtlijn 200/71 met betrekking tot een specifieke toelatingsprocedure voor onderdanen van derde landen tot het wetenschappelijk onderzoek, goedgekeurd op 12 oktober 2005¹, en de aanbevelingen toe te passen die er betrekking op hebben, heeft de Ministerraad tijdens zijn zitting van 23 december 2005 een ontwerp van koninklijk besluit goedgekeurd, houdende wijziging, voor wat de onderzoekers en de kaderleden betreft, van het koninklijk besluit van 9 juni 1999 ter uitvoering van de wet van 30 april 1999 met betrekking tot de tewerkstelling van buitenlandse werknemers.

Dit ontwerp van koninklijk besluit wordt momenteel voltooid.

De huidige reglementering bevat reeds een vrijstelling van werkvergunning voor sommige onderzoekers ("Buitenlandse postdoctoraten in het bezit van de titel van doctor of een gelijkwaardige kwalificatie...").

Gezien de richtlijn en de bovenstaande aanbevelingen om de voorwaarden voor het verkrijgen van een werkvergunning zo snel mogelijk af te schaffen, werd dit KB nochtans aangevuld met nieuwe bepalingen die ertoe strekken om:

- de werkvergunning en de tewerkstellingstoelating af te schaffen voor de onderzoekers (102 erkende wetenschappelijke instellingen en 1.658 erkende onderzoekscentra van bedrijven);
- de werkvergunning en de tewerkstellingstoelating af te schaffen voor managers van internationale ondernemingen;
- de tijdelijke vrijstelling van werkvergunning en van tewerkstellingstoelating in te voeren voor opdrachten op korte termijn (opleiding in de ondernemingen, crisisbeheer, dringende herstellingen, tests van prototypes en internationale congressen);
- de beroepskaart soepeler af te leveren aan buitenlandse zelfstandigen die activiteiten willen uitoefenen in België.

2.2 Uitleg van de maatregel voor onderzoekers

Inzake O&O verwijst artikel 1, 26° van het bovenvermelde ontwerp van koninklijk besluit naar buitenlandse onderzoekers die worden geselecteerd door universiteiten, hogescholen of door een van de 102 op dit ogenblik erkende wetenschappelijke instellingen of door instellingen en organisaties die onderzoek doen in België en die zijn geregistreerd in de permanente inventaris van het wetenschappelijk potentieel van België, zoals bedoeld in het samenwerkingsakkoord van 12 juli 1994.

De regering plant dat er tegen midden 2006 een nieuwe lijst zal worden opgesteld van de instellingen en organisaties die in België aan onderzoek en ontwikkeling doen en die zijn geregistreerd in de permanente inventaris van het wetenschappelijk potentieel in België.

2.3 In de praktijk

Art. 1, 26° is bedoeld voor een niet-Europese onderzoeker die wenst deel te nemen aan een onderzoeksproject met een Belgische erkende wetenschappelijke instelling, universiteit of hogeschool.

Door de toepassing van de nieuwe procedure zal het niet langer noodzakelijk zijn dat hij een werkvergunning en een tewerkstellingstoelating aanvraagt. Hij zal eveneens vrijgesteld worden van de hernieuwingsaanvraag. Hij dient enkel een verblijfsvergunning te verkrijgen.

3. Speciaal belastingsstelsel van toepassing op buitenlandse kaderleden die tijdelijk in België werkzaam zijn

Wij herinneren eraan dat België, dankzij het speciaal belastingsstelsel voor buitenlandse kaderleden, net zoals veel andere landen een aantrekkelijk fiscaal stelsel biedt aan buitenlandse kaderleden en bedrijfsleiders die tijdelijk in België zijn tewerkgesteld.

Dit stelsel werd ingevoerd door een administratieve rondzendbrief van 8 augustus 1983. Hij besteedt speciale aandacht aan buitenlandse onderzoekers die zijn tewerkgesteld in centra of laboratoria voor wetenschappelijk onderzoek.

Krachtens dit stelsel wordt een buitenlandse werknemer die tijdelijk in België wordt tewerkgesteld fiscaal nog steeds beschouwd als verbleef hij niet in België. Deze hoedanigheid van niet-verblijfhoudende houdt in dat de werknemer in België slechts wordt belast op zijn inkomsten uit een Belgische bron, met uitsluiting van alle beroepsinkomsten van buitenlandse oorsprong en dat de extra kosten die te maken hebben met de tewerkstelling in België volledig of gedeeltelijk worden vrijgesteld als uitgaven die eigen zijn aan de werkgever.

De twee essentiële voordelen van dit belastingsstelsel kunnen als volgt worden samengevat:

- uitsluiting uit de belastbare bezoldiging van de expat-vergoedingen ten belope van een bedrag van maximaal € 29.750 per jaar voor de onderzoekers. Bovendien worden de kosten voor het schoolgeld van de kinderen die specifiek worden terugbetaald, en bepaalde niet-repetitieve uitgaven, zoals verhuizingskosten, eveneens en zonder beperking vrijgesteld van belastingen;
- uitsluiting uit de belastbare bezoldiging van het aandeel van de wereldwijd verworven bezoldiging dat proportioneel verband houdt met de dagen waarop de onderzoeker voor professionele redenen op reis is buiten België. Deze vrijstelling is aan geen enkele voorwaarde van tenlasteneming of belasting in het buitenland onderworpen.

De toepassing van het speciale belastingsstelsel van sommige buitenlandse kaderleden is onder meer onderworpen aan het indienen van één enkele aanvraag die de werkgever van het kaderlid dient te richten aan de Directeur van Brussel II-Vennootschappen, dienst "Buitenland". Deze aanvraag van erkenning als buitenlands kaderlid dient te worden ingediend binnen een termijn van zes maanden vanaf de 1ste dag van de maand die volgt op de tewerkstelling of de detachering in België.

→ CH2

FISCALE MAATREGELEN OM DE INNOVATIE TE STIMULEREN

Innovatiepremies

20

Innovatiepremies¹

Om de dynamiek en de innovatiecultuur in het bedrijfsleven efficiënt te bevorderen hebben de sociale partners in het ontwerp van interprofessioneel akkoord 2005-2006 aan de regering gevraagd om te voorzien in een vrijstelling van personenbelasting en van patronale en persoonlijke socialezekerheidsbijdragen voor de innovatiepremies.

De artikels 28 tot 31 van de wet van 3 juli 2005 houdende diverse bepalingen betreffende het sociaal overleg (B.S. van 19 juli 2005) stellen deze vrijstelling inderdaad in, maar beperkt ze tot de periode van 1 januari 2006 tot en met 1 januari 2007.

De voorwaarden voor vrijstelling van de premies, die niet dienen te worden opgenomen in de berekening van de loonnorm, zijn dezelfde voor het fiscale en het sociale gedeelte.

Inzake sociale zekerheid worden de innovatiepremies niet beschouwd als een bezoldiging, zodat zij zijn vrijgesteld van socialezekerheidsbijdragen indien de volgende voorwaarden tegelijk vervuld zijn:

- de premies moeten worden toegekend voor een nieuwigheid die een daadwerkelijke meerwaarde betekent met betrekking tot de normale activiteiten van de werkgever die de premie toekent;
- de innovatie mag niet het voorwerp uitmaken van een voorafgaande offerteaanvraag of vraag tot bestek voor de aanschaf van producten of procédés die door een derde aan diegene die de premie toekent werd gericht;
- de innovatie moet door de werkgever in zijn onderneming worden ingevoerd of het voorwerp zijn van een prototype, een aanvraag voor de vervaardiging van een prototype of er moeten interne onderrichtingen aanwezig zijn die erop wijzen welke wijzigingen de innovatie zal teweegbrengen in de normale activiteiten van de onderneming;
- de premies mogen niet worden toegekend ter vervanging of omzetting, in het kader van de uitvoering van het arbeidscontract, van de verschuldigde bezoldiging, premies, voordelen in natura of enig ander voordeel of aanvullende bezoldiging, die al dan niet onderworpen zijn aan socialezekerheidsbijdragen;
- de premies mogen enkel worden toegekend aan de werknemers die met een arbeidsovereenkomst gebonden zijn aan de werkgever die de premie toekent;
- het totale bedrag van de premies die tijdens een kalenderjaar worden uitbetaald mag niet groter zijn dan 1% van de totale bruto loonmassa van de werknemers van de onderneming met betrekking tot dat kalenderjaar;
- het aantal werknemers dat de premies ontvangt, mag niet meer zijn dan 10% van de werknemers die in de onderneming per kalenderjaar worden tewerkgesteld voor ondernemingen met meer dan 30 personen en maximaal 3 personen in de bedrijven die minder dan 30 personen tewerkstellen;
- per innovatie mag het aantal werknemers dat een premie ontvangt niet meer dan 10 bedragen;
- het bedrag van de premies dat per werknemer wordt betaald mag per kalenderjaar niet hoger zijn dan één maand brutoloon;
- de criteria, de procedures en de identificatie van het project waarvoor de premies worden toegekend dienen in de onderneming te worden gepubliceerd en ze moeten worden meegedeeld aan de minister van Economie die in een besluit de modaliteiten van deze mededeling vastlegt (ministerieel besluit van 3 oktober 2005, B.S. van 28 november 2005).

Bovendien dienen de bedragen en de namen van de begunstigden van deze premies binnen de maand volgend op de toekenning van de premies te worden meegedeeld aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid.

Zoals reeds gezegd, zijn de innovatiepremies die aan alle bovenstaande voorwaarden beantwoorden, **op fiscaal gebied** voor de begunstigde vrijgesteld van personenbelasting of van de belasting van niet-verblijfhouders. Voor de werkgever zijn deze premies aftrekbaar in de vennootschapsbelasting.

→ CH3

FISCALE MAATREGELEN OM DE FINANCIERING VAN O&O-ACTIVITEITEN TE VERSTERKEN EN DE INVESTERINGEN TE BEVORDEREN

1. Aftrek voor risicokapitaal	22
2. Investeringsaftrek	23
2.1 Beschrijving van de maatregel	23
2.2 Formaliteiten	26
3. O&O-belastingskrediet	27

1. Aftrek voor risicokapitaal¹

De wet van 22 juni 2005² die een fiscale aftrek voor risicokapitaal invoert (beter bekend onder de naam "notionele intrestaftrek") is de grondigste wijziging van de vennootschapsbelasting sinds de invoering ervan in België in 1962.

Deze aftrek heeft tot doel om tot op zekere hoogte de verschillende fiscale behandeling tussen de intresten van de schulden die de onderneming draagt en het feit dat er geen rekening wordt gehouden met de kosten van het eigen vermogen, af te zwakken. Deze aftrek (die bij verwijzing naar de "10-jarige OLO" voor het aanslagjaar 2007 op 3,442% werd bepaald), vertegenwoordigt op economisch gebied een gedeelte van de financiële kosten van het eigen vermogen van de onderneming, met name het gedeelte "intrest op lange termijn zonder risico", ook wel de prijs van de tijd genoemd.

De aftrek voor risicokapitaal is een zuiver fiscale aftrek sui generis die overeenstemt met een bepaald percentage van de "gecorrigeerde" boekhoudkundige bedrijfsmiddelen³. Het gaat om een verlaging van de belastbare basis van de vennootschappen, die geen invloed heeft op hun boekhoudkundig resultaat (de zogenaamde "notionele intrest" wordt immers slechts berekend voor het bepalen van de belastingsgrondslag, alsof de onderneming echte intrestkosten had gedragen op haar eigen vermogen).

In de praktijk wordt het rendement op het eigen vermogen fiscaal opgesplitst in twee componenten:

- de eerste, de prijs van de tijd, wordt fiscaal gelijkgesteld met een "notionele" intrestlast (en geniet een fiscale aftrek van 3,442 %);
- de tweede, de prijs van het risico, vormt een toegevoegde waarde voor het aandeelhouderschap en blijft integraal onderworpen aan de vennootschapsbelasting.

Deze innoverende en zelfs revolutionaire maatregel is vrijwel uniek in de wereld. Hij zou de effectieve belastingvoet van de Belgische ondernemingen tot op het Europese gemiddelde moeten terugbrengen.

Door een substantiële vermindering van de kostprijs van het kapitaal in België zou deze maatregel bovendien het afwijzingspercentage van de investeringen aanzienlijk moeten doen dalen. Dit zou dan weer een heropleving van de investeringen tot gevolg moeten hebben, vooral op het gebied van O&O.

De maatregel geldt voor alle binnenlandse vennootschappen en voor Belgische vaste inrichtingen van buitenlandse ondernemingen, die onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting of aan de belasting van niet-verblijfhouders/vennootschappen.

KMO's die genieten van het stelsel van de investeringsreserve, dat werd ingesteld door de wet op de hervorming van de vennootschapsbelasting van 24 december 2002, kunnen nochtans kiezen tussen dit laatste stelsel en de nieuwe aftrek voor risicokapitaal (tegen een met 0,5% verhoogd tarief, bijvoorbeeld 3,942% voor het aanslagjaar 2007).

Voor ondernemingen met een uitgestelde rendabiliteit bepaalt de wet een overdracht van de aftrek indien er tijdens een belastbare periode onvoldoende winst wordt geboekt. In dat geval wordt de vrijstelling die voor deze belastbare periode niet werd verleend overgedragen op de winst van de volgende zeven jaar. Deze overdracht werd onder andere ingevoerd om rekening te houden met de behoeften van de vennootschappen die de resultaten van wetenschappelijk onderzoek exploiteren.

1. Voor een volledige analyse van de maatregel verwijzen wij naar het document dat beschikbaar is op het volgende internetadres: <http://www.vbo-feb.be/index.html?file=1476>
2. De wet van 22 juni 2005 die een aftrek voor risicokapitaal invoert, werd op 30 juni 2005 in het Belgische Staatsblad gepubliceerd. Het uitvoeringsbesluit werd goedgekeurd op 17 september 2005 en op 3 oktober 2005 in het Belgische Staatsblad gepubliceerd. De wet van 22 juni 2005 werd nog verbeterd door artikel 115 van de wet van 23 december 2005 met betrekking tot het solidariteitspact tussen de generaties die op 30 december 2005 in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd. Dit artikel schaft de voorwaarde van onbeschikbaarheid van 3 jaar af, dat de enige belangrijke rem voor het succes van de maatregel was.
3. Het gaat om het totaalbedrag van de bedrijfsmiddelen zoals ze voorkomen op de balans van de vennootschap, waarop een aantal technische of antimisbruik-correcties worden toegepast. De belangrijkste correctie gaat over de participaties en "andere aandelen en deelnemingen" die voorkomen bij de financiële vaste activa. Ze heeft tot doel om het cascade-effect, dat voorkomt bij holdingmaatschappijenn te vermijden (dezelfde bedrijfsmiddelen waarmee verscheidene keren rekening wordt gehouden op het niveau van de moedermaatschappij en van de filialen).

2. Investeringsaftrek

2.1 Beschrijving van de maatregel¹

De winsten worden vrijgesteld van de vennootschapsbelasting ten belope van een gedeelte van de investeringsaankoopwaarde van de vaste activa die in nieuwe of vernieuwde toestand werden aangekocht en van de nieuwe immateriële activa, wanneer deze activa in België worden aangewend voor het uitoefenen van de beroepsactiviteit. Deze vrijstelling wordt "investeringsaftrek" genoemd.

Activa waarvan wordt beschouwd dat ze het onderzoek en de ontwikkeling van nieuwe producten en geavanceerde technologieën bevorderen en die "geen invloed hebben op het milieu of de negatieve invloed op het milieu beperken" (met name de investeringen voor milieubeschermend onderzoek en ontwikkeling), geven de belastingplichtige recht op ofwel een verhoogde investeringsaftrek², ofwel een verhoogde gespreide investeringsaftrek³.

Het percentage van de verhoogde aftrek wordt bepaald op 14,5% voor het aanslagjaar 2007. Deze verhoogde aftrek vindt in één keer plaats. Deze aftrek geldt niet alleen voor de bovenvermelde activa, maar ook voor octrooien.

Het percentage van de verhoogde aftrek wordt bepaald op 21,5% voor het aanslagjaar 2007. De aftrek wordt in dat geval berekend op de toegelaten afschrijvingen op de bovenvermelde activa voor elke belastbare periode die deel uitmaakt van de afschrijvingsperiode.

Indien er geen of onvoldoende winst wordt geboekt tijdens een belastbare periode waarvoor de investeringsaftrek geldt, wordt de niet toegekende vrijstelling voor deze belastbare periode achtereenvolgens en zonder beperking in de tijd overgedragen op de winsten van de volgende belastbare periodes. De aftrek van de overgedragen vrijstelling op de winsten van elk van de volgende belastbare periodes mag nochtans, per belastbare periode, niet groter zijn dan € 792.550 (aanslagjaar 2007) of, wanneer het totaalbedrag van de overgedragen vrijstelling aan het einde van de voorgaande belastbare periode groter is dan € 3.170.180 (aanslagjaar 2007), 25% van dit totaalbedrag.

Deze laatste maatregel heeft betrekking op de volgende vaste activa:

→ **Vaste activa die worden aangewend voor de exploitatie van onderzoekscentra die een activiteitstak vormen**

→ **Andere vaste activa**

Bepaalde vaste activa die niet worden aangewend voor de exploitatie van onderzoekscentra kunnen nochtans ook worden beschouwd als investeringen voor onderzoek en ontwikkeling als zij aan één van de volgende criteria beantwoorden:

- hiermee worden de vaste activa bedoeld waarvoor een financiering wordt verleend door de staat;
- worden hiermee eveneens bedoeld, de vaste activa die worden aangewend voor:
 - de verfijning of ontwikkeling van nieuwe productietechnieken, nieuwe toestellen, nieuwe fabricageprocédés, nieuwe producten of grondstoffen;
 - de verbetering van bestaande technieken, toestellen en fabricageprocédés;
 - de uitbreiding van ontdekkingen, die het resultaat zijn van onderzoek en theorieën van wetenschappelijke of technische aard, voor praktische toepassingen met het doel om experimenten uit te voeren en bewijzen te leveren, met inbegrip van de experimentele productie en het testen van nieuwe voorzieningen, toestellen, materialen en procédés.

1. Artikel 68 tot 77, WIB 1992 en artikels 47 tot 49bis, KB/WIB 1992.

2. Artikel 69, al. 1, 2°, WIB 1992.

3. Artikel 70, al. 2, WIB 1992.

Worden hiermee onder andere bedoeld:

- toestellen of uitrustingen die bestemd zijn om fysische grootheden te meten;
- experimentele toestellen waarvan de productiecapaciteit a priori niet voldoende kan zijn voor een normale rendabiliteit;
- prototypes;
- proefserie-elementen die bestemd zijn voor tests en definitieve verfijning van het onderzoeksproduct voor het in de handel wordt gebracht.

Zijn daarentegen uitgesloten, alle toestellen en uitrusting die in het kader van de normale productie van de onderneming dienen voor repetitieve of routinewerkzaamheden die deel uitmaken van het productieproces, zoals tests, activiteiten van studie- en ontwerp bureaus en kwaliteitscontrole.

- voor wat de vaste activa betreft waarvoor de belastingplichting niet kan aantonen dat zij tot één van de bovenvermelde gevallen behoren: zij dienen gezamenlijk te worden erkend door de minister van Economie of de minister die de Middenstand onder zijn bevoegdheden heeft en de minister die het Wetenschapsbeleid onder zijn bevoegdheden heeft, als zijnde noodzakelijk voor de verwezenlijking van een wetenschappelijk onderzoeksprogramma dat bijdraagt tot de technologische innovatie.

→ **Onroerende goederen**

Worden eveneens beschouwd als investeringen voor onderzoek en ontwikkeling, de onroerende goederen of delen van onroerende goederen die onderdak bieden aan investeringen voor onderzoek en ontwikkeling in de betekenis van 68/38 tot 44, alsook die waarin de onderzoekers en hun naaste medewerkers hun activiteiten uitoefenen.

→ **Immateriële activa (andere dan octrooien) voor onderzoek en ontwikkeling**

Worden beschouwd als immateriële activa voor onderzoek en ontwikkeling, de kosten voor onderzoek en verfijning van licenties en knowhow, alsook de voorschotten die op deze activa worden gestort, zoals bepaald in de wetgeving op de boekhouding en de jaarrekeningen van de vennootschappen.

- Immateriële activa verworven van derden

Om te kunnen uitmaken of immateriële activa (andere dan octrooien) die werden verworven van derden kunnen worden beschouwd als investeringen voor onderzoek en ontwikkeling, dient de geïnteresseerde belastingplichtige de volgende elementen te leveren:

- de rechtvaardiging dat zij potentieel het onderzoek en de ontwikkeling van nieuwe producten of geavanceerde technologieën kunnen bevorderen; wanneer de investeringen niet gebeuren in een onderzoekscentrum zoals gedefinieerd in 68/37, dan dient de rechtvaardiging te steunen op een gezamenlijk attest van de minister van Economie of van de minister die de Middenstand onder zijn bevoegdheden heeft en van de minister die het Wetenschapsbeleid onder zijn bevoegdheden heeft; de belastingplichtige dient de aanvraag voor het verkrijgen van het bovenvermelde attest te voegen bij de documenten waarvan sprake is in 68/37 en 88;
- een kopie van het contract op basis waarvan de onderneming de activa heeft verworven;
- het bewijs dat de activa wel degelijk betrekking hebben op immateriële goederen die nooit eerder door een andere onderneming in België werden aangewend voor een beroepsactiviteit; dit bewijs kan worden geleverd met alle door het gemene recht toegelaten middelen, met uitzondering van de eed.

- Door de onderneming gevormde immateriële activa

Voor de immateriële activa die binnen een onderzoekscentrum tot stand komen, dient men een uiteenzetting te leveren van de regels die de onderneming ertoe hebben gebracht haar onderzoekskosten te behandelen als immateriële activa in de betekenis die de wetgeving op de boekhouding en de jaarrekeningen van de vennootschappen eraan geeft.

De kosten voor onderzoek en ontwikkeling die een onderneming maakt buiten een onderzoekscentrum worden slechts in aanmerking genomen wanneer zij, afhankelijk van het geval:

- in aanmerking werden genomen voor een financiering die werd verleend door de staat;
- gezamenlijk door de minister van Economie of de minister die de Middenstand onder zijn bevoegdheden heeft en door de minister die het Wetenschapsbeleid onder zijn bevoegdheden heeft, werden erkend als noodzakelijk voor de realisatie van een wetenschappelijk onderzoeksprogramma dat bijdraagt tot technologische innovatie.

→ VEREISTE GEMEENSCHAPPELIJKE VOORWAARDEN

De onderzoeks- en ontwikkelingskosten die door een belastingplichtige als vaste activa in de boekhouding worden opgenomen, kunnen slechts worden beschouwd als immateriële activa als het bewijs geleverd wordt dat deze kosten een gebruikswaarde of een toekomstig rendement voor de onderneming zullen opleveren. Bovendien mag hun waarde niet hoger zijn dan het resultaat van een voorzichtige raming van deze gebruikswaarde of dit rendement (zie art. 25, KB 8.10.1976 met betrekking tot de jaarrekeningen van de vennootschappen, gewijzigd door art. 20, KB 12.9.1983).

2.2 Formaliteiten

Om te kunnen genieten van de investeringsaftrek dienen de belastingplichtigen bij belastingaangifte van de inkomsten van de belastbare periode waarin de vaste activa worden verworven of gevormd het volgende te voegen:

- een ingevulde, gedateerde en ondertekende formule waarvan het model wordt bepaald door de minister van Financiën of zijn afgevaardigde;
- een overzicht per categorie van vaste activa, met voor alle vaste activa:
 - a) de aankoop- of vormingsdatum;
 - b) de exacte benaming;
 - c) de investerings- of kostprijswaarde;
 - d) de normale gebruiksduur en de duur van de afschrijving.

Specifiek voor wat de octrooien betreft, dienen de geïnteresseerde belastingplichtigen eveneens te leveren:

- een kopie van het contract op basis waarvan de onderneming het octrooi of de exploitatierechten ervan heeft verworven;
- het bewijs dat het octrooi of de exploitatierechten ervan nooit eerder door een onderneming werden gebruikt voor het uitoefenen van haar beroepsactiviteiten in België.

Specifiek voor wat de investeringen voor milieuvriendelijk onderzoek en ontwikkeling betreft, dienen de geïnteresseerde belastingplichtigen eveneens alle informatie en documenten te leveren die worden opgesomd in artikel 18 KB/WIB, waarnaar wordt verwezen.

Art. 48, § 4, 5°, KB/WIB 92 bepaalt bovendien dat de belastingplichtige bij zijn belastingaangifte van de inkomsten van de belastbare periode waarin de vaste activa werden verworven of gevormd, een attest dient te voegen dat wordt afgeleverd door de bevoegde gewestelijke overheid. Dit attest moet verklaren dat de nieuwe producten en geavanceerde technologieën die het resultaat zijn van het onderzoek en de ontwikkeling waarvoor de vaste activa in kwestie worden aangewend, geen invloed hebben op het milieu of de negatieve invloed op het milieu beperken. Aangezien deze materie tot de bevoegdheden van de Gewesten behoort, dienen de attesten bij de bevoegde gewestelijke diensten te worden aangevraagd:

→ VOOR HET WAALSE GEWEST

Direction générale des Ressources naturelles et de l'Environnement
Cellule de Prospection et d'Intégration régionale
Avenue Prince de Liège 15, B-5100 Jambes
Tel. +32 (0)81 33 51 60 • Fax. +32 (0)81 33 51 22

→ VOOR HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Brussels Instituut voor het Milieubeheer
Gulledelle 100, B-1200 Brussel
Tel. +32 (0)2 775 75 11 • Fax. +32 (0)2 775 76 79

→ VOOR HET VLAAMSE GEWEST

Departement Leefmilieu en Infrastructuur
Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer
Afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid
Graaf de Ferraris-gebouw
Koning Albert II-laan 20, B-1000 Brussel
Tel. +32 (0)2 553 80 56 • Fax. +32 (0)2 553 80 55

3. O&O-belastingskrediet

Artikels 120 tot 132 van de wet van 23 december 2005 hebben een belastingskrediet voor onderzoek en ontwikkeling ten gunste van de ondernemingen ingevoerd (nieuwe artikels 289quater tot 289novies, WIB 1992).

Dit belastingskrediet wordt van kracht vanaf het aanslagjaar 2007, waarbij elke wijziging die vanaf 18 november 2005 aan de afsluitdatum van de jaarrekeningen wordt aangebracht zonder gevolgen blijft.

De maatregel heeft een betere boekhoudkundige voorstelling van de kosten voor O&O in België tot doel. Door de omvorming van het huidige fiscale voordeel van de investeringsaftrek in een op termijn terugbetaalbaar belastingskrediet, vermindert het fiscale voordeel rechtstreeks de operationele kosten voor O&O. Dit moet de internationale vergelijking van de kosten voor O&O binnen de internationale groepen eenvoudiger en duidelijker maken en dus beter de voordelen van de lokalisatie van de O&O-activiteiten in België in het licht plaatsen.

Deze maatregel, die bij amendement werd ingevoerd (Kamer, doc. 51-2128/003, p. 14-24), wil de ondernemingen voorstellen om, vanaf een bepaalde belastbare periode, op een onherroepelijke manier te kiezen voor een nieuw belastingskrediet voor onderzoek en ontwikkeling, in plaats van de huidige investeringsaftrek die bepaald is in artikel 68 en volgende, WIB 1992 (zie pagina 23 hoofdstuk 2). Net zoals bij de investeringsaftrek kan dit belastingskrediet in één keer of op een gespreide manier worden toegepast.

Dit belastingskrediet heeft uitsluitend betrekking op de octrooien en vaste activa die dienen voor het bevorderen van onderzoek en ontwikkeling van nieuwe producten en geavanceerde technologieën die geen invloed hebben op het milieu of de negatieve invloed op het milieu beperken (artikel 69, §1, 2°, a) en b), WIB 1992).

Het stemt overeen met de belastingsbesparing die momenteel door de investeringsaftrek wordt opgeleverd.

De berekeningsbasis wordt verkregen door de huidige berekeningsbasis van de investeringsaftrek te vermenigvuldigen met het percentage van de investeringsaftrek en daarbij een onderscheid te maken (zowel voor de basis als voor het percentage) tussen de verhoogde investeringsaftrek en de gespreide investeringsaftrek. Deze berekeningsbasis wordt vervolgens vermenigvuldigd met een percentage dat overeenstemt met de nominale vennootschapsbelastingsvoet, zoals bepaald in artikel 215, al. 1, WIB 1992, en verhoogd met de bijkomende crisisbijdrage zoals bepaald in artikel 463bis, WIB 1992 (d.w.z. 33,99%).

Voor een O&O-investering van 1.000 bedraagt het in één keer toegepaste belastingskrediet: $1.000 \times 13,5\%$ (percentage van het aanslagjaar 2006) $\times 33,99\% = \text{€ } 45,89$. Voor op 5 jaar afschrijfbaar goederen bedraagt het gespreide belastingskrediet: $1.000 \times 20\% \times 20,5\%$ (percentage van het aanslagjaar 2006) $\times 33,99\% = \text{€ } 13,94$ gedurende 5 jaar.

Het nieuwe artikel 289septies, WIB 1992, bepaalt dat de belastingplichtige eventueel een bijkomend belastingskrediet kan vragen bij de afstand of het buiten gebruik stellen van vaste activa waarvoor hij het gespreide belastingskrediet heeft bekomen, en dit indien het totaalbedrag van de gespreide belastingskredieten lager is dan het bedrag van het belastingskrediet dat in één keer zou worden toegekend.

Het belastingskrediet is volledig van toepassing op de vennootschapsbelasting (artikel 292bis, WIB 1992). Het kan eventueel op de volgende vier aanslagjaren worden overgeheveld. De toepassing van het belastingskrediet voor onderzoek en ontwikkeling dat werd overgeheveld, mag per aanslagjaar nochtans niet hoger zijn € 105.400 of, wanneer het totaalbedrag van het belastingskrediet voor onderzoek en ontwikkeling dat aan het einde van het vorige aanslagjaar werd overgeheveld groter is dan € 421.600, 25% van dit totaalbedrag. Men zal in de eerste plaats het saldo van het belastingskrediet voor onderzoek en ontwikkeling dat van het oudste aanslagjaar werd overgeheveld, toepassen. Als een gedeelte van het belastingskrediet voor een bepaald belastbaar boekjaar niet kan worden toegepast op de belastingen van vijf opeenvolgende aanslagjaren, dan wordt dit gedeelte teruggegeven.

Overeenkomstig het nieuwe artikel 289novies, WIB 1992, zal de Koning de uitvoeringsmodaliteiten van de maatregel bepalen.

Voor de invoering van dit O&O-belastingskrediet moesten ook een aantal bepalingen van het Wetboek op de Inkomstenbelastingen technisch worden aangepast. Het gaat meer bepaald om:

- **artikel 201, WIB 1992**, dat logisch bepaalt dat de belastingplichtige die onherroepelijk heeft gekozen voor het belastingskrediet, niet meer kan genieten van de investeringsaftrek voor de betrokken investeringen. Ditzelfde artikel werd aangevuld om de in artikel 72, WIB 1992, bedoelde bedragen met de helft te verminderen om de jaarlijkse weerslag van de overgeheveldde saldo's van het belastingskrediet te beperken;
- **artikel 250ter, §5, WIB 1992**, dat het O&O-belastingskrediet uitsluit van de berekeningsbasis voor aftrek voor risicokapitaal;
- **artikel 240, al. 2, WIB 1992**, dat voor niet-binnenlandse vennootschappen verwijst naar de nieuwe bepalingen van de vennootschapsbelasting;
- **het nieuw artikel 289septies, WIB 1992**, dat bepaalt dat met het O&O-krediet geen rekening wordt gehouden voor het bepalen van de latere meer- of minderwaarden op de vaste activa waarvoor het krediet werd toegekend;
- **het nieuwe artikel 289octies, WIB 1992**, dat bepaalt dat gevallen van uitsluiting van vaste activa van de investeringsaftrek, zoals bedoeld in artikel 75 en 76, WIB 1992, ook van toepassing zijn op het belastingskrediet voor onderzoek en ontwikkeling;
- **artikel 292bis, §2, WIB 1992**, dat bepaalt dat wanneer een onderneming in de loop van de belastbare periode wordt overgenomen of er zich een wijziging in de controle over de onderneming voordoet, en indien dit niet beantwoordt aan legitieme economische of financiële belangen, het nog niet toegepaste belastingskrediet niet wordt overgeheveld naar de vennootschapsbelasting die overeenstemt met deze belastbare periode, noch naar enige latere belastbare periode;
- **artikel 292bis, §3, WIB 1992**, dat bepaalt wat er moet gebeuren met het belastingskrediet bij een vrijgestelde reorganisatie.

Ten slotte wordt er in het nieuwe artikel 530, WIB 1992, een overgangsmaatregel bepaald voor ondernemingen die vanaf een bepaald aanslagjaar de onherroepelijke keuze maken en die op dat ogenblik nog over een tegoed aan investeringsaftrek beschikken.

In dat geval wordt van het totaal van de investeringsaftrek die aan het einde van het vorige aanslagjaar werd overgeheveld, het deel van dat totaal afgetrokken dat overeenstemt met de investeringsaftrek die wordt bepaald op basis van artikel 69, § 1er, alinea 1, 2°, a) en b), en 70, alinea 2, WIB 1992, voor de voorgaande drie aanslagjaren. Het afgetrokken deel wordt omgezet in een overgeheveld belastingskrediet voor onderzoek en ontwikkeling, door dit deel te vermenigvuldigen met het tarief dat bepaald wordt in artikel 289quater, alinea 2 (33,99%). Men gaat er dan vanuit dat dit belastingskrediet van toepassing is op het aanslagjaar dat voorafgaat aan het aanslagjaar waarvoor werd gekozen voor het belastingskrediet voor onderzoek en ontwikkeling. Dit belastingskrediet kan niet worden teruggegeven, maar het kan daarentegen wel zonder beperking in de tijd worden overgeheveld.

Voor ondernemingen die ervoor hadden gekozen om de investeringsaftrek voor verworven of gevormde vaste activa tijdens de belastbare periodes die voorafgingen aan de periode waarin werd gekozen voor het belastingskrediet te spreiden, is het gespreide belastingskrediet voor onderzoek en ontwikkeling dat in de plaats komt van de gespreide investeringsaftrek, voor elk aanslagjaar dat overeenstemt met een belastbare periode die deel uitmaakt van de afschrijvingsperiode, gelijk aan de toegelaten afschrijving voor de belastbare periode, vermenigvuldigd met het in artikel 70, alinea 2 bepaalde percentage (basispercentage vermeerderd met 17%) en met het in artikel 289quater, alinea 2 bepaalde percentage (33,99%).

→ CH4

FISCALE MAATREGELEN OM DE EXPLOITATIE EN COMMERCIALISATIE VAN O&O TE ONDERSTEUNEN

1. De "IP companies"	30
2. Correlatieve aanpassingen	31

1. De “IP companies”

De in hoofdstuk 3 geanalyseerde fiscale maatregelen zijn vooral interessant voor het houden van intellectuele rechten door een Belgische onderneming of door een Belgisch filiaal van een buitenlandse onderneming.

De inbreng in natura van intellectuele eigendomsrechten maakt het immers mogelijk om de belastbare basis van een dergelijke onderneming op twee manieren te beïnvloeden:

- om te beginnen vormt de waarde van de inbreng van deze rechten eigen middelen die recht geven op de aftrek voor risicokapitaal;
- vervolgens vormen deze rechten immateriële vaste activa, die recht geven op het boeken van een fiscaal aftrekbare afschrijving.

Beide aftrekmogelijkheden compenseren grotendeels de bijdragen (“royalties”) die zullen worden gestort door de ondernemingen waaraan de exploitatie van deze rechten wordt verleend.

Een dergelijke situatie versterkt nog de nauwe banden die reeds natuurlijk bestaan tussen de onderzoekscentra en de hoofdkantoren die in België zijn gevestigd, en de ondernemingen die de intellectuele eigendomsrechten binnen een groep beheren.

2. Correlatieve aanpassingen

In het Wetboek van de Inkomstenbelastingen werd door de wet van 21 juni 2004 een artikel¹ 185, §2 opgenomen dat het volgende bepaalt:

“§ 2. Onverminderd het tweede lid, voor twee vennootschappen die deel uitmaken van een multinationale groep van verbonden vennootschappen en met betrekking tot hun grensoverschrijdende onderlinge relaties:

- a) indien tussen de twee vennootschappen in hun handelsbetrekkingen of financiële betrekkingen, voorwaarden worden overeengekomen of opgelegd die afwijken van die welke zouden worden overeengekomen tussen onafhankelijke vennootschappen, mag winst die één van de vennootschappen zonder deze voorwaarden zou hebben behaald, maar ten gevolge van die voorwaarden niet heeft behaald, worden begrepen in de winst van die vennootschap;
- b) indien in de winst van een vennootschap winst is opgenomen die eveneens is opgenomen in de winst van een andere vennootschap, en de aldus opgenomen winst bestaat uit winst die deze andere vennootschap zou hebben behaald indien tussen de twee vennootschappen zodanige voorwaarden zouden zijn overeengekomen als tussen onafhankelijke vennootschappen zouden zijn overeengekomen, wordt de winst van de eerstbedoelde vennootschap op passende wijze herzien.

Het eerste lid vindt toepassing bij voorafgaande beslissing onverminderd de toepassing van het Verdrag ter afschaffing van dubbele belasting in geval van winstcorrecties tussen verbonden ondernemingen (90/436) van 23 juli 1990 en de internationale overeenkomsten ter voorkoming van dubbele belasting.”

Deze wijziging van art. 185 heeft tot doel om in het WIB 92 het principe van volledige concurrentie in te voeren zoals voorgehouden door de OESO. Volgens dit principe dienen de prijzen die worden gehanteerd voor transacties tussen verbonden ondernemingen overeenstemmen met de prijzen die tussen onafhankelijke ondernemingen worden gehanteerd.

In toepassing van dit principe kan België:

- hetzij de belastingsgrondslag verhogen van een onderneming die abnormale of vrijwillige voordelen aan een andere, verbonden onderneming heeft toegekend, bijvoorbeeld door producten aan een te lage prijs te verkopen in verhouding tot de prijs die twee onafhankelijke ondernemingen zouden zijn overeengekomen; dit zou dan een toepassing zijn van alinea a) en een initiële herziening vormen;
- hetzij de belastingsgrondslag verlagen van een onderneming die abnormale of vrijwillige voordelen heeft ontvangen van een andere, verbonden onderneming en die op deze voordelen wordt belast na een herziening die in de staat van die andere onderneming heeft plaatsgevonden. Deze verlaging is erop gericht om de dubbele economische belasting te vermijden; dit zou dan een toepassing zijn van alinea b) en vormt wat men een correlatieve aanpassing noemt.

Dit artikel 185, §2 is gebaseerd op artikel 9 van het overeenkomstenmodel van de OESO. Twee opmerkingen zijn hier nochtans op hun plaats:

- artikel 9 van de OESO houdt in dat de initiële herziening zou gebeuren in een staat en de correlatieve aanpassing in de andere staat. Deze dichotomie is nochtans niet terug te vinden in artikel 185 §2. Om artikel 185 §2 toe te passen, dient men de situatie dus louter vanuit een Belgisch standpunt te analyseren, zowel voor wat de initiële herziening als de eventuele correlatieve aanpassing betreft;
- artikel 9 van de OESO bepaalt dat de correlatieve aanpassing wordt toegepast om dubbele belasting te vermijden. Artikel 185 §2 voorziet niet in een belastingsvoorwaarde voor de initiële herziening om de correlatieve aanpassing toe te passen. Er wordt zelfs niet bepaald dat er een initiële herziening moet hebben plaatsgevonden. Het is voldoende dat de winsten van de Belgische vennootschap gewoon worden opgenomen in de winsten van de andere vennootschap (zie art. 185, §2, b: ... winst is opgenomen die eveneens is opgenomen in de winst van een andere vennootschap...). Dit artikel kent dus een veel ruimere toepassing dan alleen maar het vermijden van dubbele belasting. Het is dus ook bedoeld voor gevallen waarin er nog geen sprake is van dubbele belasting.

Tot besluit:

- de initiële herziening en de correlatieve aanpassing kunnen door dezelfde staat worden toegepast (België in dit geval);
- zelfs wanneer er geen dubbele belasting is kan de correlatieve aanpassing worden toegepast.

Deze bepaling biedt bijzonder interessante perspectieven om intellectuele rechten die in het buitenland tot stand zijn gekomen, in België op industriële en commerciële schaal te exploiteren. De toepassing van dit stelsel dient het voorwerp uit te maken van een voorafgaande ruling die hier kan worden aangevraagd:

→ DIENST VOORAFGAANDE BESLISSINGEN

Maria Theresiastraat 1, Bus 1
B-1040 Brussel
Tel. +32 (0)2 579 38 00
dvbsda@minfin.fed.be

→ BESLUIT

TOEKOMSTBEELD

In België werden reeds vele jaren door de overheid te weinig inspanningen geleverd voor onderzoek en ontwikkeling en voor innovatie en nieuwe technologieën. **Door het ingrijpen van de regering ziet het ernaar uit dat deze trend nu is omgebogen, zodat de economische groei kan opleven.** Dit is een belangrijke nieuwe evolutie, omdat België de mogelijkheid krijgt om de concurrentie aan te gaan met regio's die reeds het voordeel genieten over onderzoekers van grote kwaliteit te beschikken tegen een lagere kostprijs voor de ondernemingen door tussenkomst van de overheid.

De verdere ontwikkeling van O&O- en innovatieactiviteiten is van cruciaal belang voor het concurrentievermogen, de economische groei en de werkgelegenheid in ons land. Voor minister Reynders en minister Verwilghen moet de overheid hiertoe een beleid voeren dat de ideale voorwaarden voor deze activiteiten creëert.

Concreet moet dit beleid gebaseerd zijn op **een versterking van de financiële en fiscale stimuli voor O&O en innovatie**. In dit verband komt het er vooral op aan om nieuwe stappen te zetten voor de uitbreiding van de maatregel van gedeeltelijke vrijstelling van doorstorting van de bedrijfsvoorheffing voor de privésector. Dit kan door het percentage van de vrijstelling van 25 tot 50% op te trekken en de toepassing ervan te verruimen tot de houders van een masterdiploma die aan onderzoeksactiviteiten doen.

Naast het fiscale beleid, dat het voorwerp van deze brochure uitmaakt, zijn er nog heel wat andere uitdagingen en projecten. Zoals blijkt uit "Strategie 2010" van het VBO **vormt de drastische vereenvoudiging van de procedure om vernieuwende producten op de markt te brengen een tweede belangrijke uitdaging voor het beleid**.

Een derde uitdaging heeft te maken met een goedkoop en eenvoudig octrooisysteem dat bedrijven en vooral KMO's moet stimuleren om hun innovatie beter te beschermen.

Ten vierde moet de overheid in België haar onderzoeksinspanningen beter concentreren om versnippering tegen te gaan en schaalvoordelen optimaal te benutten. Een andere uitdaging in ons land bestaat erin de band en tussen academisch en bedrijfsonderzoek aan te halen. Academische kringen en ondernemingen staan immers nog te ver van elkaar af. Tot slot moet de overheid via een meersparenbeleid mensen aanzetten om te kiezen voor wetenschappen en technologie in hun aanvankelijke studiekeuze en verdere carrièreuitbouw.

Deze brochure bevat enkel de fiscale maatregelen die door de federale Regering werden genomen.

De maatregelen die op gewestelijk vlak werden genomen kunnen worden verkregen bij de gewestelijke ministers, die voor de steunmaatregelen aan O&O en innovatie bevoegd zijn, met name:

→ **Brussels Hoofdstedelijk Gewest:** <http://www.irsib.irisnet.be>

→ **Vlaams Gewest:** <http://www.iwt.be>

→ **Waals Gewest:** <http://recherche-technologie.wallonie.be>

**INNOVATIEF
BELGIE**

Federaal Wetenschapsbeleid

Wetenschapsstraat 8
B-1000 Brussel
Tel. +32 (0)2 238 34 11
Fax. +32 (0)2 230 59 12
www.belspo.be

